

Dagens Nyheter lördag 2013-12-21

Naturvård:

Stopp för gravplatsen på Järvafältet

Den nya begravningsplatsen på Järvafältet skjuts på en osäker framtid. Det är kistgravarna som är problemet.

- Det blir likvatten som kan få konsekvenser både för hela området och för Igelbäcken med grönlingarna, säger Stockholms kyrkogårdsdirektör Mats Larsson.

Järva begravningsplats skulle enligt planen stå klar 2015 som den första större anläggningen i Stockholm sedan Skogskyrkogården invigdes 1920.

Behovet av kistgravplatser är stort, särskilt i västerort. I stadsdelarna runt Järvafältet har drygt 75 procent av invånarna utländsk bakgrund. En stor grupp är muslimer och enligt muslimsk tro är kremering förbjuden, därför sker endast jordbegravningar.

För tre år sedan vann det danska bidraget "Öarna" tävlingen om hur begravningsplatsen skulle utformas. Men nu menar flera tunga remissinstanser, med Länsstyrelsen i spetsen, att Stockholms stad måste säkerställa att Igelbäckens vattenkvalitet inte märkbart försämras.

Bäckens mest omhuldade invånare, den tidigare rödlistade fisken grönlingen, är enligt staden "något av en symbol för området".

- Vi har hållit på i rätt många år och lagt ner rätt många miljoner på att utreda begravningsplatsen, men det blev mer komplicerat än vi någonsin hade trott, säger Mats Larsson, kyrkogårdsdirektör.

Lerjorden på Järvafältet är inte optimal för en begravningsplats. Grundvattennivån är hög och Granholmstoppen är uppbyggd av gamla och delvis förorenade massor från miljonprogrammet.

- Varje gravplats på Järva blir fem gånger dyrare än på till exempel Skogskyrkogården som ligger på en sandås. Men konkurrensen om bra markförhållanden är stor i Stockholm, säger Mats Larsson.

Det finns 70 miljoner kronor avsatta för arbetet med den nya begravningsplatsen under de kommande fem åren. Den beräknas kosta drygt 200 miljoner.

Men det är inte bara fisken och leran som ställer till det. Discgolfanläggningen på fältet vill inte flytta, Förbifart Stockholm med den planerade trafikapparaten "Stockholmsporten" och Akallälänkens nya läge påverkar i alla högsta grad planerna. Men det är problem som går att lösa, enligt Mats Larsson.

- Discgolfsen tror jag kan vara kvar och vi har nu koncentrerat begravningsområdet och flyttat det österut, runt Granholmstoppen, säger han.

Men kistgravplatser håller snabbt på att bli en bristvara. Omkring 500 kistor per år gravsätts i Stockholm, de flesta i västerort. Platserna på Råcksta begravningsplats räcker i tre år till, på Spånga kyrkogård är det redan trångt. På Strandkyrkogården i Skrubba finns plats, men den ligger långt bort på andra sidan stan.

- Vid Råcksta begravningsplats finns outnyttjad mark men det är väldigt vattensjukt. Vi utreder det noggrant, får vi loss det klarar vi oss en generation till, säger Mats Larsson.

När tror du att de första begravningarna kan ske på Järvafältet?

- Ja, vad ska jag tro? I bästa fall i slutet av nästa mandatperiod, 2018, säger Mats Larsson.

MIA TOTTMAR